YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO

21 päivänä tammikuuta 2003 *

Asiassa C-378/00,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään D. Maidani, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Euroopan parlamentti, asiamiehinään C. Pennera ja M. Moore, prosessiosoite Luxemburgissa,

ja

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään J.-P. Jacqué ja G. Houttuin,

vastaajina,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

joita tukee

Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta, asiamiehenään G. Amodeo, avustajanaan barrister M. Hoskins, prosessiosoite Luxemburgissa,

jossa kantaja vaatii, että ympäristöalan rahoitusvälineestä (LIFE) 17 päivänä heinäkuuta 2000 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1655/2000 (EYVL L 192, s. 1) kumotaan siltä osin kuin siinä säädetään, että LIFE-ohjelman täytäntöönpanotoimenpiteiden toteuttamiseen on sovellettava menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY (EYVL L 184, s. 23) 5 artiklassa tarkoitettua sääntelymenettelyä,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti G. C. Rodríguez Iglesias, jaostojen puheenjohtajat J.-P. Puissochet ja M. Wathelet sekä tuomarit C. Gulmann, A. La Pergola (esittelevä tuomari), P. Jann, V. Skouris, F. Macken, N. Colneric, S. von Bahr ja J. N. Cunha Rodrigues,

julkisasiamies: L. A. Geelhoed,
kirjaaja: hallintovirkamies M.-F. Contet,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan asianosaisten 4.6.2002 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 3.10.2002 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on 13.10.2000 yhteisöjen tuomioistuimeen toimittamallaan kanteella vaatinut EY 230 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan ympäristöalan rahoitusvälineestä (LIFE) 17 päivänä heinäkuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1655/2000 (EYVL L 192, s. 1) siltä osin kuin siinä säädetään, että LIFE-ohjelman täytäntöönpanotoimenpiteiden toteuttamiseen on sovellettava menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY (EYVL L 184, s. 23; jäljempänä toinen komitologiapäätös) 5 artiklassa tarkoitettua sääntelymenettelyä.

2 Yhteisöjen tuomioistuimen presidentti hyväksyi 30.4.2001 antamallaan määräyksellä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan väliintulijoiksi tukemaan Euroopan parlamentin ja Euroopan unionin neuvoston vaatimuksia.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

EY:n perustamissopimus

3 EY 202 artiklan kolmannessa luetelmakohdassa määrätään seuraavaa:

"Turvatakseen tässä sopimuksessa vahvistettujen tavoitteiden toteutumisen neuvosto tässä sopimuksessa määrätyin edellytyksin:

— —

— hyväksymissään säädöksissä siirtää komissiolle toimivallan antamiensa sääntöjen täytäntöönpanoon. Neuvosto voi asettaa ehtoja tämän toimivallan käytölle. Se voi lisäksi erityistapauksissa pidättää itselleen oikeuden käyttää välitöntä täytäntöönpanotoimivaltaa. Edellä tarkoitettujen ehtojen on oltava niiden periaatteiden ja sääntöjen mukaisia, jotka neuvosto vahvistaa ennalta yksimielisesti komission ehdotuksesta ja saatuaan Euroopan parlamentin lausunnon."

Toinen komitologiapäätös

4 Toinen komitologiapäätös annettiin EY 202 artiklan kolmannen luetelmakohdan perusteella ja sillä korvattiin menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 13 päivänä heinäkuuta 1987 tehty neuvoston päätös 87/373/ETY (EYVL L 197, s. 33; jäljempänä ensimmäinen komitologiapäätös).

5 Ensimmäisessä komitologiapäätöksessä määrätään, että neuvosto voi asettaa täytäntöönpanovallan käytölle ehtoja, joiden on oltava sopusoinnussa kyseisessä päätöksessä määriteltyjen, niin sanottujen komiteamenettelyjen kanssa.

6 Toisen komitologiapäätöksen viidennen, yhdeksännen, kymmenennen ja yhdennentoista perustelukappaleen mukaan päätöksen ensimmäisenä tavoitteena on säätää perusteet komiteamenettelyn valinnalle, jotta komiteatyypin valitseminen olisi yhdenmukaisempaa ja ennakoitavampaa, jolloin nämä perusteet eivät kuitenkaan ole sitovia, toisena tavoitteena on yksinkertaistaa komissiolle siirretyn täytäntöönpanovallan käytön edellytyksiä sekä parantaa parlamentin osallistumista silloin, kun perussäädös, jossa täytäntöönpanovaltaa siirretään komissiolle, on annettu EY 251 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen, kolmantena tavoitteena on parantaa parlamentin tiedonsaantia ja neljäntenä tavoitteena on parantaa yleisön tiedonsaantia komiteamenettelyistä.

7 Toisen komitologiapäätöksen 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Täytäntöönpanotoimenpiteitä koskevien päätösten tekemismenettelyä valittaessa noudatetaan seuraavia perusteita:

a) Hallintotoimenpiteistä, esimerkiksi niistä, jotka liittyvät yhteisen maatalous- ja kalastuspolitiikan soveltamiseen tai budjettivaikutuksiltaan huomattavien ohjelmien toteuttamiseen, olisi päätettävä hallintomenettelyä noudattaen.

b) Laajakantoisista toimenpiteistä, joilla sovelletaan perussäädösten keskeisiä säännöksiä, mukaan lukien ihmisten, eläinten tai kasvien terveyden tai tur-

vallisuuden suojeluun liittyvät toimenpiteet, olisi päätettävä sääntelymenettelyä noudattaen.

Kun perussäädöksessä säädetään, että tiettyjä vähemmän keskeisiä säännöksiä voidaan mukauttaa tai ajantasaistaa täytäntöönpanomenettelyllä, olisi näistä toimenpiteistä päätettävä sääntelymenettelyä noudattaen.

c) Neuvoa-antavaa menettelyä käytetään aina, kun se katsotaan soveltuvimmaksi menettelyksi, tämän kuitenkaan rajoittamatta a ja b alakohdan soveltamista."

8 Toisen komitologiapäätöksen 3—6 artiklassa määritellään neljä menettelyä, jotka ovat nimeltään neuvoa-antava menettely (3 artikla), hallintomenettely (4 artikla), sääntelymenettely (5 artikla) ja suojamenettely (6 artikla).

9 Toisen komitologiapäätöksen hyväksymisen yhteydessä annettiin seuraava neuvoston ja komission yhteinen lausuma, joka julkaistiin EYVL:ssä 17.7.1999 (EYVL C 203, s. 1):

"Komissio ja neuvosto ovat yhtä mieltä siitä, että komissiota päätöksen 87/373/ETY mukaisesti täytäntöönpanovallan käytössä avustavia komiteoita koskevia säännöksiä olisi tarkoituksenmukaisia lainsäädäntömenettelyjä noudattaen mukautettava viipymättä, jotta ne saataisiin päätöksen 1999/468/EY 3, 4, 5 ja 6 artiklan mukaisiksi.

— —

Perussäädöksessä säädetyn komiteatyypin muuttaminen on suoritettava tapauskohtaisesti lainsäädännön tavanomaisen tarkistuksen puitteissa muun muassa 2 artiklassa säädettyjä perusteita käyttäen.

Mukauttaminen tai muuttaminen olisi tehtävä yhteisön toimielimille kuuluvia velvoitteita noudattaen. Sillä ei saisi vaarantaa perussäädösten tavoitteiden saavuttamista tai yhteisön toiminnan tehokkuutta."

Asetus N:o 1655/2000

10 Asetus N:o 1655/2000 annettiin EY 175 artiklan 1 kohdan nojalla ja sillä korvattiin 21.5.1992 annettu neuvoston asetus N:o 1973/92 (EYVL L 206, s. 1), jolla oli perustettu ympäristöalan rahoitusväline (jäljempänä LIFE).

11 Asetuksen N:o 1655/2000 1 artiklan mukaisesti "LIFE-ohjelman yleistavoitteena on edistää yhteisön ympäristöpolitiikan ja ympäristölainsäädännön täytäntöönpanoa, ajantasaistamista ja kehittämistä, erityisesti ympäristöasioiden sisällyttämiseksi muihin politiikan osa-alueisiin, sekä edistää kestävää kehitystä yhteisössä".

12 Hankkeille, jotka täyttävät asetuksessa N:o 1655/2000 vahvistetut edellytykset, voidaan myöntää rahoitustukea asetuksen mukaisilla edellytyksillä ja siinä säädettyjä menettelyjä noudattaen.

13 Kyseisen asetuksen 2 artiklan mukaan LIFE koostuu kolmesta aihealueesta: luonnon LIFE-tuki, ympäristön LIFE-tuki ja kolmansien maiden LIFE-tuki.

14 Asetuksen N:o 1655/2000 8 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"LIFE-tuki toteutetaan vaiheittain. Kolmas vaihe alkaa 1 päivänä tammikuuta 2000 ja päättyy 31 päivänä joulukuuta 2004. Kolmannen vaiheen täytäntöönpanoon tarkoitetut rahoituspuitteet kaudelle 2000—2004 vahvistetaan 640 miljoonaksi euroksi."

15 Asetuksen N:o 1655/2000 20 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

"Tämän asetuksen täytäntöönpanemiseksi tarpeellisista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY mukaisesti."

16 Asetuksen N:o 1655/2000 3 artiklan 7 kohdasta ja 11 artiklan 1 kohdasta seuraa, että kun komissio käyttää asetuksen mukaista täytäntöönpanovaltaa, sitä avustaa komitea, josta on luonnon LIFE-tuki -aihealuetta koskevien toimenpiteiden osalta säädetty luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21 päivänä toukokuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY (EYVL L 206, s. 7) 20 artiklassa ja muissa tapauksissa asetuksen N:o 1655/2000 11 artiklan 1 kohdassa.

17 Asetuksen N:o 1655/2000 täytäntöönpanotoimien tekemisessä sovellettava komiteamenettely on kyseisen asetuksen 11 artiklan 2 kohdan nojalla toisen komitologiapäätöksen 5 artiklassa tarkoitettu sääntelymenettely.

18 Komissiolla on asetuksen N:o 1655/2000 mukaisen täytäntöönpanovallan nojalla valta toteuttaa kahdentyyppisiä toimenpiteitä.

19 Kysymys on toisaalta toimenpiteistä, jotka koskevat rahoitustuen myöntämistä luonnonsuojeluhankkeille ja liitännäistoimenpiteille (3 artikla), esittelyhankkeille, yhteisön ympäristöalan politiikan ja lainsäädännön kehittämistä ja/tai ajan tasalle saattamista koskeville hankkeille ja liitännäistoimenpiteille (4 artikla), kolmansille maille annettavan teknisen avun hankkeille ja liitännäistoimenpiteille (5 artikla) tai Euroopan unionin jäsenyyttä hakeneiden Keski- ja Itä-Euroopan maiden luonnon LIFE-tukea tai ympäristön LIFE-tukea koskeville hankkeille (6 artikla). Edellä mainitut hankkeet ja liitännäistoimenpiteet, joille myönnetään rahoitustukea, esitetään komission puitepäätöksessä tai komission jäsenvaltioille osoittamassa päätöksessä.

20 Kysymys on toisaalta suuntaviivojen laatimisesta esittelyhankkeille, jotka esitellään ympäristön LIFE-tuki-aihealueen perusteella (4 artiklan 4 kohta). Näillä suuntaviivoilla, jotka julkaistaan Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä, on edistettävä esittelytoimien ja yhteisön ympäristöpolitiikan perusperiaatteiden yhteisvaikutusta kestävän kehityksen toteuttamiseksi.

21 Asetusta N:o 1655/2000 annettaessa neuvosto ja komissio ovat antaneet lausumia (EYVL 2000, L 192, s. 10).

22 Komissio lausui muun muassa seuraavaa:

"Komissio panee merkille, että Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat yhteisymmärryksessä päätyneet sääntelymenettelyn käyttämiseen hankkeita valittaessa, kun taas komissio ehdotti parlamentin toisen käsittelyn jälkeen antamassaan muutetussa ehdotuksessa hallintomenettelyn käyttämistä.

Komissio painottaa edelleen, kuten se toi esille jo yhteisen kannan vahvistamisen yhteydessä, että on tärkeää soveltaa menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY 2 artiklassa säädettyjä perusteita.

Komissio uskoo, että hankkeiden valinnassa olisi syytä noudattaa hallintomenettelyä, koska hankkeiden valinnalla on merkittäviä vaikutuksia talousarvioon.

Komissio katsoo, että neuvoston päätöksen 1999/468/EY 2 artiklassa säädettyjen perusteiden huomiotta jättäminen näinkin selvässä tapauksessa on vastoin mainitun neuvoston päätöksen henkeä ja kirjainta.

Komissio pitäytyy näin ollen kannassaan tässä asiassa, ja sillä on oikeus saattaa asia myöhemmin Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi."

23 Neuvosto antoi seuraavan lausuman:

"Neuvosto panee merkille komission lausuman komiteamenettelyn valinnasta komission toteuttaessa täytäntöönpanotoimenpiteitä LIFE-asetuksen nojalla.

Valitessaan menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY 5 artiklassa tarkoitetun sääntelymenettelyn neuvosto otti huomioon sääntelymenettelystä LIFE-välineen puitteissa ensimmäisen vaiheen (vuodesta 1992) ja toisen vaiheen (vuodesta 1996) aikana saadut kokemukset samoin kuin kyseisen välineen luonteen, jonka merkitys yhteisön ympäristön suojelun kannalta on olennainen ja jolla myötävaikutetaan kyseisen alan yhteisön politiikkojen täytäntöönpanoon ja kehittämiseen.

Neuvosto palauttaa mieliin, että neuvoston päätöksen 1999/468/EY 2 artiklassa mainitut perusteet eivät ole oikeudellisesti sitovia vaan ne esitetään ohjeellisina. Neuvosto katsoo, että kyseinen asetuksen täytäntöönpanovallan soveltamisala oikeuttaa täysin sääntelymenettelyn käytön."

Tutkittavaksi ottaminen

24 Ensiksi neuvosto esitti kirjallisessa käsittelyssä epäilyksensä siitä, onko komission mahdollista nostaa kumoamiskanne, jotta se saisi hyväksytyksi kantansa siitä, mikä komiteamenettelytyyppi pitäisi valita asetuksen N:o 1655/2000 täytäntöönpanotoimenpiteiden toteuttamiseksi.

25 Neuvosto katsoo tältä osin, että komissio ei asetuksen N:o 1655/2000 antamisen yhteydessä käyttänyt näkökantansa puolustamiseksi kaikkia perustamissopimuksen sille tarjoamia mahdollisuuksia. Erityisesti kun komissio oli antanut ennen toisen komitologiapäätöksen voimaantuloa asetusehdotuksen, jossa säädettiin sääntelymenettelyä vastaavasta komiteamenettelystä, kyseisen päätöksen voimaantulon jälkeen ja ennen kuin neuvosto antoi yhteisen kannan se pidättäytyi esittämästä muutettua ehdotusta, joka olisi koskenut hallintomenettelyn soveltamista, vaikka EY 250 artikla tarjosi sille tämän mahdollisuuden.

26 Neuvoston mukaan komission asenne käsiteltävänä olevassa asiassa ei ole toimielinten välisen lojaalin yhteistyön hengen mukainen.

27 Koska neuvosto on edellä mainituilla huomautuksillaan pyrkinyt riitauttamaan kanteen tutkittavaksi ottamisen, on todettava seuraavaa.

28 EY 230 artiklassa tehdään selvä ero toisaalta yhteisön toimielinten ja jäsenvaltioiden ja toisaalta luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden kanneoikeuden välillä siten, että siinä annetaan muun muassa komissiolle oikeus riitauttaa kumoamiskanteella minkä tahansa parlamentin ja neuvoston yhdessä antaman toimen lainmukaisuus ilman, että kyseisen oikeuden käyttäminen olisi riippuvainen oikeussuojan tarpeen osoittamisesta (ks. vastaavasti asia 45/86, komissio v. neuvosto, tuomio 26.3.1987, Kok. 1987, s. 1493, Kok. Ep. IX, s. 55, 3 kohta). Tämän oikeuden käyttäminen ei myöskään riipu siitä kannasta, jonka komissio on omaksunut kysymyksessä olevan toimen antamismenettelyn yhteydessä (ks. vastaava neuvoston muodostavien jäsenvaltioiden edustajien omaksumat kannat asetuksen antamisen yhteydessä, asia 166/78, Italia v. neuvosto, tuomio 12.7.1979, Kok. 1979, s. 2575, 6 kohta).

29 Toiseksi on todettava, kuten julkisasiamies on katsonut ratkaisuehdotuksensa 136 ja 137 kohdassa, että asetuksen N:o 1655/2000 11 artiklan 2 kohdassa toteutettu komiteamenettelyn valinta voidaan erottaa muista kyseisen asetuksen

säännöksistä, joten kanne asetuksen N:o 1655/2000 kumoamiseksi siltä osin kuin siinä säädetään sääntelykomitean käyttämisestä on mahdollinen.

30 Edellä esitetystä seuraa, että kanne otetaan tutkittavaksi.

Aineelliset kysymykset

31 Komissio vetoaa kanteensa tueksi kahteen perusteeseen, jotka koskevat ensinnäkin toisen komitologiapäätöksen 2 artiklan rikkomista ja toiseksi mainitun päätöksen sanamuodon ja tarkoituksen rikkomista.

32 Ensimmäisen kanneperusteensa ensimmäisessä osassa komissio väittää, että toisen komitologiapäätöksen 2 artiklassa määriteltyjä perusteita ei ole noudatettu.

33 Saman kanneperusteen toisessa osassa komissio väittää, että toisen komitologiapäätöksen 2 artiklan oikeusvaikutuksia ja niistä seuraavia velvollisuuksia ei ole otettu huomioon. Komissio katsoo tältä osin, että jättäessään ottamatta huomioon toisen komitologiapäätöksen 2 artiklan oikeusvaikutukset yhteisön lainsäätäjä on laiminlyönyt tähän artiklaan liittyvän perusteluvelvollisuuden, koska se ei ole asetuksessa N:o 1655/2000 esittänyt perusteita, joiden takia se on valinnut komiteamenettelyn, joka on erilainen kuin menettely, joka sen olisi pitänyt valita tässä säännöksessä vahvistettujen perusteiden mukaan.

34 Tältä osin on muistutettava, että kanneperuste, jossa vedotaan perusteluiden puuttumiseen tai niiden riittämättömyyteen, koskee EY 230 artiklassa tarkoitettua olennaisten menettelymääräysten rikkomista ja on erillinen riidanalaisen toimen aineellista laillisuutta koskevasta kanneperusteesta, joka koskee samassa artiklassa tarkoitettua perustamissopimuksen soveltamista koskevan oikeussäännön rikkomista (ks. vastaavasti asia C-367/95 P, komissio v. Sytraval ja Brink's France, tuomio 2.4.1998, Kok. 1998, s. I-1719, 67 kohta ja asia C-265/97 P, tuomio VBA/Florimex ym., tuomio 30.3.2000, Kok. 2000, s. I-2061, 114 kohta).

35 On siis katsottava, että komission ensimmäisen kanneperusteen toinen osa sisältää toisen komitologiapäätöksen 2 artiklan rikkomista koskevasta kanneperusteesta erillisen kanneperusteen, jonka mukaan asetuksella N:o 1655/2000 loukataan EY 253 artiklan mukaista perusteluvelvollisuutta siltä osin kuin siinä säädetään, että LIFE-ohjelman täytäntöönpanoa koskevista toimenpiteistä on päätettävä toisen komitologiapäätöksen 5 artiklassa säädetyn sääntelymenettelyn mukaisesti, ilman, että siinä osoitettaisiin ne syyt, joiden vuoksi kyseisen päätöksen 2 artiklassa määriteltyjä valintaperusteita eri komiteamenettelyjen välillä ei tässä asiassa ole noudatettu.

Toisen komitologiapäätöksen 2 artiklan rikkomista koskeva kanneperuste

36 Ensiksi on tutkittava, onko toisen komitologiapäätöksen 2 artikla EY 230 artiklassa tarkoitettu perustamissopimuksen soveltamista koskeva oikeussääntö, jota yhteisön lainsäätäjän on noudatettava, kun se antaa asetuksen N:o 1655/2000 kaltaisen johdetun oikeuden säädöksen (jäljempänä perussäädös) suoraan perustamissopimuksen nojalla.

37 Komissio katsoo tältä osin, että EY 202 artiklan mukaan ehtojen, joita neuvosto voi säätää noudatettavan komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä, on oltava niiden periaatteiden ja sääntöjen mukaisia, jotka neuvosto vahvistaa ennalta, joten toisen komitologiapäätöksen säännöksillä, joissa nämä

periaatteet ja säännöt ilmaistaan, on perustavanlaatuinen arvo ja ne velvoittavat yhteisön lainsäätäjää sen antaessa perussäädöksen.

38 Parlamentti katsoo, että komissio tulkitsee EY 202 artiklaa virheellisesti. Toinen komitologiapäätös ei sen mukaan velvoita yhteisön lainsäätäjää perussäädöstä annettaessa. EY 202 artiklassa ainoastaan annetaan neuvostolle toimivalta antaa komissiolle säännöt, jotka koskevat viimeksi mainitulle annetun toimivallan käyttöä, kuten eri komiteamenettelyjen kulkua koskevat säännöt. Sitä vastoin EY 202 artiklassa ei anneta neuvostolle toimivaltaa antaa sääntöjä, jotka rajoittavat yhteisön lainsäätäjän mahdollisuutta vapaasti ja tapauskohtaisesti valita eri menettelyjen välillä, siten, että näissä säännöissä määriteltäisiin etukäteen tähän valintaan sovellettavat perusteet.

39 Tältä osin on alustavasti huomattava, että koska toinen komitologiapäätös — ensimmäisen komitologiapäätöksen tavoin — on johdettuun oikeuteen kuuluva toimi, sillä ei voida lisätä sääntöjä perustamissopimukseen (ks. asia C-240/90, Saksa v. komissio, tuomio 27.10.1992, Kok. 1992, s. I-5383, Kok. Ep. XIII, s. I—145, 42 kohta).

40 EY 202 artiklan kolmannesta luetelmakohdasta, jonka nojalla toinen komitologiapäätös on tehty, seuraa kuitenkin, että neuvostolla on oikeus laatia ne periaatteet ja säännöt, joiden mukaisia komissiolle siirretyn täytäntöönpanovallan käyttöä koskevien ehtojen on oltava. Näitä periaatteita ja sääntöjä on siis noudatettava annettaessa toimia, joilla siirretään täytäntöönpanovaltaa komissiolle, ja on katsottava, että EY 202 artikla tarkoittaa tältä osin yhtä lailla neuvoston yksin antamia toimia kuin niitä, jotka se on antanut parlamentin kanssa yhteispäätöksellä (ks. vastaavasti asia C-259/95, parlamentti v. neuvosto, tuomio 2.10.1997, Kok. 1997, s. I-5303, 26 kohta).

41 Koska EY 202 artiklassa ei rajoiteta niiden periaatteiden ja sääntöjen soveltamisalaa, joita neuvostolla on toimivalta antaa tällä alalla, niiden eri menettelyjen

määrittelemiseen, joita voidaan säätää noudatettavan komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä, on myönnettävä, että ne voivat koskea myös eri menettelyjen valinnan ehtoja.

42 Kun näin on todettu, että neuvosto voi antaa periaatteita ja sääntöjä, joita on noudatettava komiteamenettelyn valintaa tehtäessä, ja että ne velvoittavat yhteisön lainsäätäjää, kun se antaa perussäädöksen, jossa täytäntöönpanovaltaa annetaan komissiolle, on seuraavaksi tutkittava, mikä ulottuvuus toisessa komitologiapäätöksessä on tarkoitettu antaa sen 2 artiklaan sisältyville valintaperusteille. Vaikka neuvostolla on EY 202 artiklan nojalla mahdollisuus hyväksyä sitovia perusteita, kyseisessä artiklassa ei kuitenkaan edellytetä sen tekevän näin, koska neuvosto voi rajoittua määrittelemään vain ohjeellisia perusteita, kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 87 kohdassa

43 Tältä osin on todettava heti aluksi, että toisella komitologiapäätöksellä ei ole tarkoitettu antaa sen 2 artiklaan sisältyville perusteille sitovaa luonnetta.

44 Tällainen tulkintaa seuraa ensiksikin toisen komitologiapäätöksen 2 artiklan sanamuodosta.

45 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 85 kohdassa, konditionaalin käyttö suurimmassa osassa toisen komitologiapäätöksen kieliversioita osoittaa, etteivät tämän päätöksen 2 artiklassa ilmaistut perusteet, joita käytetään tehtäessä valinta hallintamenettelyn tai sääntelymenettelyn välillä, ole sitovia. Edelleen tässä artiklassa todetaan, että täytäntöönpanotoimenpiteitä koskevien päätösten tekemismenettelyä valittaessa noudatetaan (ranskankielinen kieliversio: s'inspire) siinä ilmaistuja perusteita.

46 Tätä tulkintaa tukee toisen komitologiapäätöksen viides perustelukappale, jossa todetaan nimenomaisesti, että perusteet, joita sovelletaan komiteamenettelyn valintaan, eivät ole sitovia.

47 Edelleen neuvoston ja komission toisen komitologiapäätöksen hyväksymisen yhteydessä antamasta lausumasta ilmenee, että perussäädöksessä säädetyn komiteatyypin muuttaminen on tehtävä tapauskohtaisesti ja että valinta tehdään (ranskankielinen kieliversio: s'inspirant) kyseisen päätöksen 2 artiklassa säädettyjä perusteita käyttäen, mikä osoittaa, että nämä perusteet eivät tämän lausuman laatijoiden mukaan ole sitovia.

48 Edellä esitetystä seuraa, että toisen komitologiapäätöksen 2 artiklassa vahvistetut perusteet eivät ole sitovia ja että näin ollen kanneperuste, jonka mukaan asetus N:o 1655/2000 ei ole näiden perusteiden mukainen, on hylättävä perusteettomana.

Kanneperuste, jonka mukaan perusteluvelvollisuus on laiminlyöty

49 Ensiksi on tutkittava, olisiko yhteisön lainsäätäjän pitänyt käsiteltävänä olevassa tapauksessa perustella valinta, jonka se teki asetuksen N:o 1655/2000 11 artiklan 2 kohdassa ja jonka mukaan se päätyi käyttämään toisen komitologiapäätöksen 5 artiklan mukaista sääntelymenettelyä, ja toiseksi, jos näin on, onko se täyttänyt perusteluvelvollisuutensa.

Perusteluvelvollisuuden olemassaolo

50 Heti aluksi on todettava, että toisin kuin parlamentti ja neuvosto väittävät, se, että toisen komitologiapäätöksen 2 artiklassa määritellyt perusteet eivät ole

sitovia, ei sulje pois sitä, että tällä säännöksellä voi olla tiettyjä oikeusvaikutuksia, eikä etenkään sitä, että yhteisön lainsäätäjällä voi olla velvollisuus tältä osin perustella perussäädös, jonka se antaa, kun se poikkeaa näistä perusteista.

51 Tältä osin on muistettava, että yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, että vaikka yhteisön toimielimen antama toimi ei sisällä oikeussääntöä, jota tämän toimielimen on joka tapauksessa noudatettava, vaan siinä ilmaistaan yksinkertaisesti vain ohjeellinen käytännesääntö, joka koskee kyseisen toimielimen toimintaa, tämä toimielin ei voi poiketa säännöstä esittämättä poikkeamiseen johtaneita syitä (ks. vastaavasti asia 148/73, Louwage v. komissio, tuomio 30.1.1974, Kok. 1974, s. 81, 12 kohta; asia 190/82, Blomefield v. komissio, tuomio 1.12.1983, Kok. 1983, s. 3981, 20 kohta; asia 343/82, Michael v. komissio, tuomio 1.12.1983, Kok. 1983, s. 4023, 14 kohta ja yhdistetyt asiat 129/82 ja 274/82, Lux v. tilintarkastustuomioistuin, tuomio 13.12.1984, Kok. 1984, s. 4127, 20 kohta).

52 Samaan ratkaisuun päädytään käsiteltävänä olevassa tapauksessa, kun otetaan huomioon toisen komitologiapäätöksen 2 artiklan tarkoitus.

53 Toisen komitologiapäätöksen viidennen perustelukappaleen mukaan komiteamenettelyn valinnan perusteet on määritelty tässä päätöksessä, jotta komiteatyypin valitseminen olisi yhdenmukaisempaa ja ennakoitavampaa.

54 Tällaisen tavoitteen saavuttaminen vaarantuisi, jos yhteisön lainsäätäjä voisi sellaista perussäädöstä antaessaan, jolla siirretään täytäntöönpanovaltaa komissiolle, poiketa toisessa komitologiapäätöksessä määritellyistä perusteista ilman, että sen tarvitsisi esittää tähän johtaneita syitä.

55 Edellä esitetystä seuraa, että kun yhteisön lainsäätäjä komiteamenettelyä valitessaan poikkeaa toisen komitologiapäätöksen 2 artiklassa esitetyistä perusteista, sen on perusteltava tämä valintansa.

56 Näin ollen on tutkittava, onko yhteisön lainsäätäjä käsiteltävänä olevassa tapauksessa valittuaan asetuksessa N:o 1655/2000 sääntelymenettelyn käytön tehnyt toisessa komitologiapäätöksessä ilmaistuista perusteista poikkeavan valinnan ja onko tämä valinta näin ollen perusteltava kyseisessä asetuksessa.

57 Komissio väittää tältä osin, että toisen komitologiapäätöksen 2 artiklassa määriteltyjen perusteiden soveltamisen olisi pitänyt johtaa yhteisön lainsäätäjä valitsemaan asetuksen N:o 1655/2000 tapauksessa hallintomenettely eikä sääntelymenettelyä.

58 Komission mukaan asetuksen N:o 1655/2000 täytäntöönpanemiseksi toteutettavat toimenpiteet ovat hallintotoimenpiteitä. Toisaalta komission on laadittava luettelo hankkeista, jotka voivat saada yhteisön rahoitusta, tutkittuaan ensin, että nämä hankkeet täyttävät asetuksen N:o 1655/2000 mukaiset edellytykset ja perusteet, ja toisaalta sen on laadittava kyseisen asetuksen 4 artiklan 4 kohdan mukaiset suuntaviivat. Nämä suuntaviivat liittyvät tiukasti LIFE-ohjelman hallintoon ja niillä pyritään pääasiassa antamaan mahdollisille ehdokkaille käytännön ohjeet niiden esittelyhankkeiden esittelemiseksi, joille voidaan myöntää ympäristön LIFE-tukea.

59 Parlamentti ja neuvosto toteavat vain, että toisen komitologiapäätöksen 2 artiklan mukaisilla perusteilla ei ole lainkaan oikeusvaikutusta, eivätkä ne ota kantaa siihen, merkitseekö sääntelymenettelyn valinta asetuksen N:o 1655/2000 11 artiklan 2 kohdassa poikkeamista näistä perusteista.

60 Tältä osin on todettava, kuten julkisasiamies on tehnyt ratkaisuehdotuksensa 121—123 kohdassa, että toimenpiteet, joita komissiolla on toimivalta toteuttaa sille asetuksella N:o 1655/2000 siirretyn täytäntöönpanovallan nojalla, ovat sellaisen ohjelman toteuttamiseen liittyviä hallintotoimenpiteitä, jolla on toisen komitologiapäätöksen 2 artiklan a alakohdassa tarkoitettuja huomattavia budjettivaikutuksia.

61 Näihin täytäntöönpanotoimenpiteisiin sovelletaan siis lähtökohtaisesti toisen komitologiapäätöksen 4 artiklassa määriteltyä hallintomenettelyä tai tarvittaessa kyseisen päätöksen 2 artiklan c alakohdan mukaisesti sen 3 artiklassa määriteltyä neuvoa-antavaa menettelyä.

62 Tästä seuraa, että kun yhteisön lainsäätäjä on tällaisen valinnan tekemiseen oikeutettuna päättänyt poiketa toisen komitologiapäätöksen 2 artiklassa säädetyistä suuntaa-antavista perusteista ja soveltaa asetuksen N:o 1655/2000 täytäntöönpanotoimien toteuttamiseen kyseisen päätöksen 5 artiklassa määriteltyä menettelyä, sen on perusteltava tämä valintansa.

Perusteluvelvollisuuden noudattaminen

63 Komissio katsoo, että asetus N:o 1655/2000 ei sisällä lainkaan riittäviä perusteluja siltä osin kuin kysymys on kyseisessä asetuksessa tehdystä komiteamenettelyn valinnasta ja että neuvoston asetusta annettaessa antama lausuma ei riitä täyttämään perusteluvelvollisuutta tältä osin.

64 Neuvosto katsoo, että vaikka yhteisön lainsäätäjällä ei ole tällaista velvollisuutta, se on asetuksen N:o 1655/2000 20 perustelukappaleessa perustellut asianmukaisesti päätöksensä sääntelykomitean käyttämisestä ja kehitellyt tätä perustelua sillä lausumalla, jonka se antoi kyseisen asetuksen antamisen yhteydessä ja joka julkaistiin Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.

65 Tältä osin on huomattava heti aluksi, että tätä lausumaa ei tule ottaa huomioon arvioitaessa, täyttääkö asetus N:o 1655/2000 EY 253 artiklassa tarkoitetun perusteluvelvollisuuden.

66 Toisaalta yhteisön toimen perustelujen on sisällyttävä itse toimeen (ks. vastaavasti asia C-291/98 P, Sarrió v. komissio, tuomio 16.11.2000, Kok. 2000, s. I-9991, 73 ja 75 kohta) ja toisaalta itse toimen antajan on annettava perustelu (ks. vastaavasti asia C-137/92 P, komissio v. BASF ym., tuomio 15.6.1994, Kok. 1994, s. I-2555, Kok. Ep. XV, s. I-239, 67 kohta), joten käsiteltävänä olevassa tapauksessa neuvoston yksin antamaa lausumaa ei missään tapauksessa voida käyttää asetuksen N:o 1655/2000 kaltaisen parlamentin ja neuvoston yhdessä antaman asetuksen perusteluna.

67 Siltä osin kuin kysymys on siitä, sisältääkö asetus N:o 1655/2000 itsessään riittävät perustelut sovellettavan komiteamenettelyn valinnan osalta, on todettava, että kyseisen asetuksen 20 perustelukappaleessa, joka on sen ainoa säännös, jossa saattaisi olla tällaisia perusteluja, todetaan ainoastaan, että tämän asetuksen täytäntöönpanemiseksi tarpeellisista toimenpiteistä olisi päätettävä toisen komitologiapäätöksen "mukaisesti".

68 Tällainen ilmaisu, joka on pelkkä viittaus sovellettavaan yhteisön säädökseen, ei voi olla riittävä perustelu (ks vastaavasti asia 185/85, Usinor v. komissio, tuomio 1.7.1986, Kok. 1986, s. 2079, 21 kohta). Siitä eivät ilmene ne erityiset syyt, joiden vuoksi asetuksen N:o 1655/2000 tapauksessa valittiin sääntelymenettely, vaikka tämä valinta ei ole toisen komitologiapäätöksen 2 artiklassa määriteltyjen suuntaa-antavien perusteiden mukainen.

69 Tästä seuraa, että komission kanneperuste, jonka mukaan EY 253 artiklan mukainen perusteluvelvollisuus on laiminlyöty, on perusteltu.

70 Näin ollen ei ole tarpeen tutkia komission viimeistä kanneperustetta, jonka mukaan toisen komitologiapäätöksen sanamuotoa ja tarkoitusta on rikottu.

71 Komissio on vaatinut, että asetus N:o 1655/2000 kumotaan siltä osin kuin siinä säädetään, että LIFE-ohjelman täytäntöönpanotoimenpiteiden toteuttamiseen on sovellettava toisen komitologiapäätöksen 5 artiklassa tarkoitettua sääntelymenettelyä. Komissio pyrkii siis kanteellaan saamaan kumotuksi asetuksen N:o 1655/2000 11 artiklan 2 kohdan, jossa valitaan toisen komitologiapäätöksen 5 artiklan mukainen sääntelymenettely LIFE-ohjelman täytäntöönpanotoimenpiteiden toteuttamista varten.

72 Edellä esitetystä seuraa, että asetuksen N:o 1655/2000 11 artiklan 2 kohta on kumottava.

Kumoamisen vaikutusten rajoittaminen

73 Komissio on vaatinut yhteisöjen tuomioistuinta pitämään asetuksen N:o 1655/2000 vaikutukset voimassa sen muuttamiseen asti, minkä olisi tapahduttava mahdollisimman pian yhteisöjen tuomioistuimen tuomion antamisen jälkeen.

74 Komission vaatimus hyväksytään oikeusvarmuuden turvaamiseksi.

75 Yhteisöjen tuomioistuimen on siis syytä käyttää EY 231 artiklan toisessa kohdassa sille annettua toimivaltaa todeta, miltä osin kumotun asetuksen vaikutuksia on pidettävä pysyvinä.

76 Esillä olevassa tilanteessa tätä toimivaltaa käytetään asianmukaisesti, kun päätetään, että tämä tuomio ei vaikuta asetuksen N:o 1655/2000 täytäntöönpanotoimenpiteisiin, jotka on toteutettu viimeistään tämän tuomion antamispäivänä, ja että asetuksen N:o 1655/2000 11 artiklan 2 kohdan vaikutukset pidetään kokonaisuudessaan voimassa, kunnes parlamentti ja neuvosto antavat uudet säännökset komiteamenettelystä, jota sovelletaan kyseisen asetuksen täytäntöönpanotoimenpiteisiin.

Oikeudenkäyntikulut

77 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut parlamentin ja neuvoston velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska nämä ovat hävinneet asian, ne on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Ympäristöalan rahoitusvälineestä (LIFE) 17 päivänä heinäkuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1655/2000 11 artiklan 2 kohta kumotaan.**

2) **Tämä tuomio ei vaikuta asetuksen N:o 1655/2000 täytäntöönpanotoimenpiteisiin, jotka on toteutettu viimeistään tämän tuomion antamispäivänä.**

3) **Asetuksen N:o 1655/2000 11 artiklan 2 kohdan vaikutukset pidetään kokonaisuudessaan voimassa, kunnes parlamentti ja neuvosto antavat uudet säännökset komiteamenettelystä, jota sovelletaan kyseisen asetuksen täytäntöönpanotoimenpiteisiin.**

4) **Euroopan parlamentti ja Euroopan unionin neuvosto velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Rodríguez Iglesias Puissochet Wathelet

Gulmann La Pergola Jann

Skouris Macken Colneric

von Bahr Cunha Rodrigues

Julistettiin Luxemburgissa 21 päivänä tammikuuta 2003.

R. Grass G. C. Rodríguez Iglesias

kirjaaja presidentti